

Szavazás: a védnökség 2 tartózkodás mellett elfogadja a javasoltak kooptálását.

5. *napirendi pont* — A „25-ös bizottság” javasolja, hogy a védnökség hozzon létre egy jelölőbizottságot, és bízta meg azzal, hogy készítsen javaslatot az 1992-ben megrendezendő Anyanyelvi Konferencián kialakítandó választmány személyi összetételére.

A jelölőbizottság tagjai: Beóthy Erzsébet (Hollandia), Gál Sándor (Csehszlovákia), Imre Samu (Magyarország), Kántor Lajos (Románia), Lőrincze Lajos (Magyarország), Nagy Károly (USA), Pomogáts Béla (Magyarország).

Pomogáts Béla a szövegező bizottság nevében a testület elé terjeszti az Anyanyelvi Konferencia Védnöksége Nyilatkozatát. Vita után bizonyos módosításokkal és kiegészítésekkel a védnökség egyhangúlag elfogadja a nyilatkozatot.

Az Anyanyelvi Konferencia Védnökségének ülése Lőrincze Lajos zárszavával befejeződött.

Budapest, 1990. augusztus 15.

Bartos György

Az Anyanyelvi Konferencia Védnökségének határozata a „25-ös Bizottság” javaslata alapján

Az 1989-es VI. kecskeméti Anyanyelvi Konferencián megbízott, úgynevezett „25-ös Bizottság” az alábbiakban terjeszti jelentését az Anyanyelvi Konferencia Védnöksége elé.

Az Anyanyelvi Konferencia autonóm, demokratikus, pártoktól független, nemzetközi magyar mozgalom, amely a Magyarországon kívül kisebbségi helyzetben és szórványban élő magyarok anyanyelvi és kulturális oktatását és művelődését támogatja, magyar nemzeti tudatának megtartását és fejlesztését segíti. A mozgalom munkájában részt vehetnek a világ magyarságának szervezetei, intézményei, egyházai, egyesületei, fórumai és személyiségei, illetve bárki, aki elfogadja és támogatja az Anyanyelvi Konferencia céljait.

Az Anyanyelvi Konferenciának a magyarországi átalakulás és rendszerváltás következtében meg kell újulnia. Ennek a megújulásnak az eddigi közös munka során létrehozott szellemi és intézményi értékekre kell épülnie, azokat kell gazdagítani és fejlesztenie.

Az Anyanyelvi Konferencia Védnöksége köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik eddig önzetlenül tevékenykedtek a mozgalom céljai érdekében, és számít arra, hogy továbbra is támogatják a közös munkát.

A Védnökség az alábbiakban jelöli meg a mozgalom további helyzetét és feladatait:

Az Anyanyelvi Konferencia eddig végzett munkája mellett a jövőben fokozottabban és határozottabban támogatja a szomszédos országokban a kisebbségi helyzetben élő magyarság anyanyelvi kultúrájának és nemzeti tudatának megtartását, illetve fejlesztését. Ebben a tevékenységében nagymértékben támaszkodik a Magyarországon és bárhol másutt élő magyarságra. Az összmagyarság egyetemes nemzeti felelőssége és kölcsönös szolidaritása alapján minden téren szervezi és fejleszti a „magyar-magyar” kapcsolatokat. Fenntartja és fejleszti a nyugati szóránymagyarság körében végzett eddigi munkáját.

2. Az Anyanyelvi Konferencia a fentiekben megjelölt nemzeti feladatokat elsősorban pedagógiai és kulturális tevékenysége által végzi. Ennek a tevékenységnek a körébe tartoznak az időszaki tanácskozások, az oktatási és kulturális gyermek- és ifjúsági táborok, diákcseremozgalmak, a pedagógustovábbképző tanfolyamok, a konferencia által kiadott vagy támogatott tankönyvek, forrásmunkák és más kiadványok, szakelőadók kiküldése és cseréjének megszervezése, a Nyelvünk és Kultúránk megjelentetése. Feladatának tekinti a célkitűzéseinek megfelelő tájékoztatást és érdekvédelmet is.

3. Az Anyanyelvi Konferencia autonóm mozgalomként, a Magyarok Világszövetségével stratégiai egyetértésre törekedve, azzal szoros együttműködésben kíván dolgozni. A mozgalom szervezeti, pénzügyi és hivatali tekintetben a világszövetségre támaszkodik, költségvetése a világszövetség költségvetésének elkülönített része. Az együttműködés részleteit az Anyanyelvi Konferencia és a Magyarok Világszövetsége vezetőségének írásbeli megállapodása szabályozza.

Az Anyanyelvi Konferencia Védnöksége meglepéssel veszi tudomásul a Magyarok Világszövetsége életében bekövetkezett változásokat, és bizakodással tekint a világszövetség megújulására és új vezetőségére.

4. Az Anyanyelvi Konferencia együttműködésre törekszik mindazokkal a hazai, magyar kisebbségi és a szórányban működő magyar társadalmi, kulturális, egyházi és ifjúsági intézményekkel és szervezetekkel, illetve a szerveztek oktatási és kulturális szekcióival, amelyek a közös nemzeti felelősség és a kölcsönös nemzeti szolidaritás alapján maguk is képviselik és támogatják az anyanyelvi mozgalom céljait

5. Az Anyanyelvi Konferencia mozgalmi keretek között dolgozik. A mozgalom időszakonként (legalább négy évenként) nyilvános konferenciát

rendez. A konferencia mint a mozgalom legfőbb határozathozó szerve hivatott arra, hogy kialakítsa vagy szükség szerint módosítsa a mozgalom céljait, illetve feladatait, továbbá megválassza annak vezető szerveit és tisztségviselőit. A konferencián szavazati joggal a társadalmi, kulturális, tudományos, egyházi és ifjúsági szervezetek, mozgalmak, egyesületek és intézmények küldöttei, valamint az elnökség által az anyanyelvi mozgalomban végzett munkájuk alapján meghívott és a választmány által jóváhagyott személyek rendelkeznek.

Két konferencia között az anyanyelvi mozgalom tevékenységét az Anyanyelvi Konferencia Választmánya irányítja. A 60 tagú választmány egyharmad-egyharmad-egyharmad arányban képviseli a hazai, a szomszédos országokban, illetve a szórványban élő magyarságot.

A választmány tagjait az anyanyelvi mozgalom munkájában részt vevő, az előbbieken felsorolt testületek javaslata alapján a védnökség — illetve a továbbiakban a választmány — által felkért bizottság jelöli, és zárt ülésen a konferencia választja meg.

Az anyanyelvi mozgalom legfőbb vezető szerve az Anyanyelvi Konferencia 4 tagú elnöksége. Tagjai az elnök és az egyetemes magyarság három nagy csoportját képviselő három társelnök.

Az elnökség irányítja és egyezteteti az Elnökségi Munkabizottság és az egyes bizottságok tevékenységét, összehívja és vezeti az Anyanyelvi Konferenciát és a választmány üléseit. Az elnökség, illetve az elnök képviseli hazai és külföldi intézmények előtt az Anyanyelvi Konferenciát.

Az elnökség tagjait a választmány által megbízott jelölőbizottság javaslata alapján a konferencia választja meg. Az elnökség tagjai újraválaszthatók. Tevékenységéért az elnökség a konferenciának felelős.

Az Anyanyelvi Konferencia Elnökségi Munkabizottsága folyamatosan szervezi és egybehangolja az anyanyelvi mozgalom szakmai munkáját. A testület szakmai kérdésekben az elnökség tanácsadó testülete. Az elnökségi munkabizottság tagjai a bizottságok vezetői és az Anyanyelvi Konferencia titkára.

A mozgalom bizottságok révén végzi szakmai tevékenységét. Ezek a bizottságok a következők:

- pedagógiai
- tankönyv-
- felsőoktatási és tudományos
- irodalmi
- történelmi, honismereti és hagyományörző
- művészeti (képzőművészet, folklór, zene, tánc stb.)
- egyházi
- jogvédelmi bizottság,

- a Nyelvünk és Kultúránk szerkesztőbizottsága,
- és a szükségletnek megfelelően létrehozandó más bizottságok. A bizottságok vezetőit az elnökség egyetértésével az elnök kéri fel. A folyamatos ügyintézés és szervező munkát az elnökség megbízásából és irányításával a titkárság végzi.

A titkárság vezetője az Anyanyelvi Konferencia titkára. A titkárság foglalkozik az Anyanyelvi Konferencia gazdasági és pénzügyeivel is. A titkárság tagjait az elnökség egyetértésével az elnök javaslata alapján a Magyarok Világszövetségének a főtitkára nevezi ki. Tevékenységükért az elnöknek és a Magyarok Világszövetsége főtitkárának felelősek.

Az Anyanyelvi Konferencia Védnöksége megbízza az elnökséget, hogy az Anyanyelvi Konferencia alapszabályának és működési szabályzatának kidolgozására egy bizottságot hozzon létre.

Az Anyanyelvi Konferenciának az egyetemes magyarság összefogását, kulturális együttműködését és a magyar nemzeti tudat széles körű ápolását kell szolgálnia, az eddigi közös munka során létrehozott szellemi és intézményi értékeket kell gazdagítania.

Budapest, 1990. augusztus 1.

Az Anyanyelvi Konferencia Védnökségének nyilatkozata

Az Anyanyelvi Konferencia Védnökségének 1990. augusztus 1-jei ülése döntött az anyanyelvi mozgalom megújítása felől. Elfogadta az 1989-es kecskeméti Anyanyelvi Konferencián kiküldött különbizottság jelentését, úgy határozott, hogy a jövőben autonóm, demokratikus, pártoktól független, nemzetközi magyar mozgalomként végzi munkáját, és egyetértésre törekedve, szoros együttműködésben dolgozik a Magyarok Világszövetségével. Az Anyanyelvi Konferencia megújulásának az eddigi közös tevékenység során létrehozott szellemi és intézményi értékekre kell épülnie, azokat kell gazdagítania és fejlesztenie.

A megváltozott közép- és kelet-európai helyzet lehetővé és szükségessé teszi, hogy az anyanyelvi mozgalom eddig végzett munkája mellett a jövőben fokozottabban és határozottabban támogassa a szomszédos országokban kisebbségi helyzetben élő magyarság anyanyelvi kultúrájának és nemzeti tudatának megtartását és fejlesztését. Ezeket a nemzeti feladatokat elsősorban pedagógiai és kulturális, valamint tájékoztatási és érdekvédelmi tevékenysége által végzi el. Ebben a munkájában nagymértékben támaszkodik a